

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА КОТЕЛ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 год.

Сборната оборотна ведомост на общината обхваща оборотните ведомости на второстепенните разпоредители - включващи девет на брой училища, отдел "СХД", Общинско социално предприятие, Исторически музей Котел", както и общинската администрация и е представена на синтетично ниво. Структурни промени във връзка с откриване, закриване или преобразуване на структури през 2024 година не са правени.

Кметствата в системата на общината не са на самостоятелни бюджети, въпреки това за по – голям контрол, в счетоводната система разходите по населени места са отделени аналитично и по този начин се следи разхода по дейности за всяко населено място.

Община Котел има бюджетни банкови сметки, банкови сметки за средства от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд. Набирателна сметка има само общината. Второстепенните разпоредители имат само бюджетни банкови сметки. Постъпилите депозити на второстепенните разпоредители се отчитат в техните бюджети по разчетна сметка.

Общинските училища прилагат системата на делегирани бюджети.

При изготвяне на годишния финансов отчет са спазени основните принципи на Закона за счетоводството, а именно: текущо начисляване на приходите и разходите произтичащи от сделки и събития, предпазливост, съпоставимост между приходите и разходите, предимство на съдържанието пред формата, запазване на счетоводната политика от предходния отчетен период, независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс между тях, документална обосновааност на стопанските операции и факти като е спазено изискването за съставяне на счетоводните документи съгласно действащото законодателство.

Годишния финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, протекли през отчетния период, съставен е в лева със стотинки и в хиляди левове. Обхваща периода 01.01.2024 – 31.12.2024 година. Счетоводният баланс съдържа и данни и за предходния отчетен период - 2023 год.

През 2024 година не са направени промени на счетоводната политика.

По отношение на счетоводния принцип „Действащо предприятие“ е направен задълбочен анализ на финансовото състояние и дейността на общината.

Като се има в предвид , че Община Котел е силно зависима от субсидията от Държавния бюджет, собствените приходи са ниски, ръководството счита, че за момента общината е в добро финансово състояние и разполага с достатъчен брой квалифициран персонал за да може да продължи дейността си през следващата 2024г., т.е. не е налице съществена несигурност и/или събития и условия, пораждащи значителни съмнения относно способността на общината да продължи да функционира като действащо предприятие.

При придобиване на ДМА първоначалното оценяване става по цената на придобиване или себестойността. След първоначалното признаване всеки актив се отчита по цена на придобиване намалена с натрупаната обезценка. С направените последващи разходи, свързани с

отделен дълготраен актив е коригирана балансовата им стойност, само в случаите в които се очаква да има икономическа изгода над първоначално оценената ефективност, а в останалите случаи разходите са отчитани като текущи разходи за дейността. Съгласно действащата счетоводна политика преценка на дълготрайните активи се извършва веднъж на пет години. През 2024 година са придобити/отписани активи и е увеличена/намалена балансовата стойност на вече признати дълготрайни активи по видове както следва:

<i>Наименование</i>	Придобити /увеличена стойност	Намаление/намалена стойност
<i>Административни сгради</i>	408 335.23	7 495.70
<i>Жилищни сгради</i>	12 843.01	13 854.70
<i>Почивни станции, хотели, учебни центрове, оздравителни комплекси</i>		23 495.95
<i>Други сгради</i>	27 635.79	106 228.33
<i>Компютри и хардуерно оборудване</i>	78 318.10	49 548.14
<i>Други машини, съоръжения, оборудване</i>	362 875.28	40 805.30
<i>Леки автомобили</i>	24 500.00	
<i>Други транспортни средства</i>	122 507.53	457 029.78
<i>Стопански инвентар</i>	108 049.38	16 493.29
<i>Инфраструктурни обекти</i>	696 419.60	
<i>Други дълготрайни материални активи</i>	61 903.12	

Съгласно утвърдената от кмета на общината счетоводна политика стойностния праг на същественост за признаване на ДМА е 900.00 лв. с ДДС. Прага за същественост за придобиване на компютърни конфигурации е 500.00 лв. Над тази стойност придобиването на активи се извършва с решение на общинския съвет и под формата на предвидени средства за инвестиционни разходи. Този праг на същественост се прилага и от второстепенните разпоредители с бюджетни средства - отдел „СХД”, Общинско социално предприятие, всички училища прилагащи системата на делегирани бюджети и Исторически музей - Котел.

От началото на 2014 г. се прилага нов подход за отчитане на земи, гори, и тайни насаждения, инфраструктурни обекти, ДМА с художествена и историческа стойност и книги в библиотеките като тези активи се изписват на разход в стопанска област “Бюджет” и “СЕС” по сметки от група 607 “Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност”, а се признават балансово в стопанска област “Други сметки и дейности” по предвидените за това счетоводни сметки от група 22 “Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група “ДСД”. През 2024 година са отчетени в тази стопанска област по счетоводна сметка „Земи, гори и трайни насаждения” активи на стойност 1 284 595.74 лв., по счетоводна сметка „Инфраструктурни обекти” активи на стойност 602 781.77 лева, и по сметка „Книги в библиотеките” активи на стойност 2 733.87 лева, а стойността на незавършеното строителство към края на годината възлиза на 7 981 450.02 лева. Направен е анализ и на сметка 2071 „Незавършено строителство”, като обекти които са завършени и въведени в експлоатация са изписани и записани по съответни счетоводни сметки в стопанска област „ДСД”.

Прилежащите земи към сгради и съоръжения съгласно изискванията се отчитат в стопанска област „Бюджет” по сметка 2010 “Прилежащи към сгради и съоръжения земи”, като

през годината са записани земи на стойност 29 875.64лв., а са изписани на стойност 25 593.40 лева.

Като нематериални активи се признават и отчитат тези активи които отговарят едновременно на следните условия: нямат физическа субстанция, са със съществено значение при употребата им, от използването им се очаква икономическа изгода и при придобиването може надеждно да бъдат оценени. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаните загуби от обезценка. Последващите разходи свързани с нематериалните активи се отчитат според естеството съгласно т. 6 от СС 38-“Нематериални активи”. Отписването на нематериалните активи се извършва след извеждане от употреба по балансова стойност. Не се отписват от баланса временно изведените от употреба НДА.

Вътрешно в системата на първостепенния разпоредител не са създавани нематериални дълготрайни активи през 2024 година .

Нематериалните активи се записват в счетоводните регистри по сметки 2101”Програмни продукти и лицензи за програмни продукти”, 2102 “Патенти, Лицензи, концесионни права, фирмени и търговски марки и др.” и 2109 “Други нематериални дълготрайни активи”. С проведената инвентаризация е направен анализ и на програмните продукти. Тези които не се поддържат и не се ползват са изписани. През 2024 от СЕС в стопанска област „Бюджет“ са прехвърлени лицензи на стойност 9 984.00лв.,

За придобиване на софтуер стойностен праг не се прилага, а всеки придобит такъв, става с предвидените за това в инвестиционната програма на общината средства. През 2024 не е придобиван софтуер.

Останалите елементи на т.10 от НСС 38 в системата на първостепенния разпоредител през отчетната година са в несъществен размер и съгласно т.38.5 от писмо ДДС № 20/2004 г. могат да не бъдат оповестявани.

Материалните запаси се оценяват по доставна цена, а тяхното изписване се оценява по метода “първа входяща – първа изходяща” стойност.

Текущо през 2024 г. не са извършвани процедури по приключване на счетоводни сметки от раздели 6 и 7 със сметки от групи 11 и 12 на сметкоплана на бюджетните организации от първостепенния и второстепенните разпоредители.

Оценката на приходите от продажби и извършване на услуги през отчетния период е определяна по справедливата стойност на полученото възнаграждение под формата на парични средства, и са признавани когато има изгода от извършваната сделка и сумата може надлежно да се изчисли, а направените разходи за придобиване могат да бъдат надлежно измерени. През отчетния период в системата на общината не са извършвали продажби на стоки, но са извършени услуги на обща стойност 262 336.80 лева. Приходите свързани със сделките за услуги се признават в зависимост от етапа на завършеност на услугата към датата на съставяне на счетоводния баланс, при условие, че резултата може да се оцени надеждно, а етапа на завършеност се определя след проверка на извършената работа.

В изготвената оборотна ведомост са отразени всички приходи и разходи отнасящи се за 2024 г. Начислени са като разходи за 2024 година разходите за ел. енергия, вода, телефон за м.декември 2024 година, независимо, че фактурите са издадени през 2024 година и не са извършени плащания. Част от фактурите обхващат период м. декември 2024г. и м. януари 2024 г., но е направено разделяне на разходите, като са взети предвид само тези за м. декември 2024 г. Аналогично са отнесени като приходи наемите припадащи се за м. декември 2024 година, но дължащи се след 01.01. на следващата година. Отчитането на тези приходи и разходи се извърши съгласно указанията - т.49 на ДДС №20/14.12.2004 година и са отразени по счетоводни сметки 4961, 4971.

Към 31.12.2024 г. са оценени разходите за провизии на персонала по реда на НСС 19, като в тях са намерили отражение два компонента – очаквани разходи за отпуските и попадащите се върху тях ДОО, ДЗПО и ЗОВ за сметка на работодателя на база размерите и съотношенията приложими през 2024 г. Общата сума на не ползваните отпуска възлиза 775 465.07 лева., като стойността им се е увеличила спрямо предходната година с 118 264,47 лева. Те са начислени като е дебитирана сметка 6047 срещу кредитиране на сметка 4230. В началото на 2024 година сме взели необходимите сторнировъчни операции за начислените провизии през 2023 година.

От приложената към отчета справка за начислените провизии на вземания и корективи на пасиви към 31.12.2024 г. е видно, че са начислени провизии на не събиращи непублични вземания, като стойността им спрямо предходния отчетен период от 28 109,86 лв. се е увеличила на 2142,19 лв. Провизирани са трудно събиращи вземания от наеми и консумативи за ползвана общинска собственост. Провизии от друго естество не са начислявани.

Към 31.12.2024 година в системата на първостепенния разпоредител няма неизплатени работни заплати и осигурителни вноски по бюджета на общината и програми осигуряващи заетост на безработни лица .

Дялове и участия в дружества държани за управление, а не за продажба се отчитат по счетоводна сметка 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната“. Дяловете и акциите са записани в отчетността на общината по себестойност. През м. февруари 2025 год. е получена справка за 2024 г. с предварителни резултати за годишния финансов резултат от МБАЛ ”проф. д-р И. Силимински” АД гр. Сливен, като търговското дружество е с положителен финансов резултат. Съставена е счетоводна операция за отразяване на промените. Търговско дружество “ВиК” ООД Сливен в което общината има дялово участие постъпи писмо с прогнозен финансов резултат. Дружеството е на загуба за годината, и с отрицателна стойност на собствения капитал за което не се налага да се съставя счетоводна операция. При необходимост след представяне на окончателни отчети на търговските дружества, ще се съставят допълнителни счетоводни операции през 2025 година. Двете търговски дружества са действащи, съгласно, съгласно Закона за счетоводството.

През 2015 година общината учреди еднолично търговско дружество „Медицински център – 1” като капитала му към края на годината възлиза на 879 000.00 лева. Капитала е внесен и отразен по счетоводна сметка 5111” Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“. През 2024 година търговското дружество няма дейност, финансовия резултат е нулев, няма изменение на капитала и не се налага да се съставят счетоводни операции. Предприятието не е действащо.

Към 31.12.2024 година се извърши преоценка на наличните в общината поименни компенсационни бонове получени като обезщетение по ЗСПЗЗ, като се ползва борсовата им цена в края на годината и разликата се осчетоводи по съответните счетоводни сметки от група 780 от СБО. Цената по която са се търгували към 31.12.2024 г, спрямо предходната година е пониска и е извършена отрицателна преоценка. По указание на Министерството на финансите боновете са отчетени по сметка 5091 „Чекове и други парични еквивалент” и към края на годината са на стойност 70 122,40 лева.

През 2024 година е извършен преглед на активите за преоценка и обезценка, тъй като съгласно счетоводната политика на общината тя се извършва на две години. Резултатите от обезценка са отразено по счетоводна сметка 7801 и възлиза на 485 084.05 лева.

На основание т.16.6 от писмо ДДС № 20/2004 г. в края на годината беше извършен преглед на ДМА в процес на придобиване и се установи, че не са предоставяни аванси за строителство на обекти, преди повече от три месеца за повечето обекти, следователно не е необходимо да бъде извършвана оценка на незавършеното строителство, тъй като няма извършени и неотчетени строителните работи. За изграждащият се водопровод (захранващ и

вътрешен) в с. Малко село е извършен преглед на незавършеното строителство. Изготвен е протокол за извършените строителни работи, те са приети но не е издадена фактура за плащане. Резултатите са осчетоводени по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, за сметка на предоставения аванс, а разликата е отнесена по сметка 4971 „Коректив за задължения към местни лица“.

По сметка 4500 от сметкоплана сме отразявали само прехвърлените от общината на второстепенните разпоредители и обратно на плащания за ел.енергия и вода и други подобни разходи. В сборната оборотна ведомост на консолидирано ниво е с нулево салдо. По счетоводна сметка 4501 между стопанска област „СЕС“ и „Бюджет“ не са прехвърлени активи между групи "БЮДЖЕТ" и "Сметки за средства от Европейския съюз".

Счетоводна сметка 7501 "Вътрешни касови трансфери в лева" в края на година е с нулево салдо на консолидирано ниво и са отразени касовите трансфери между общината и второстепенните разпоредители. В дебита на тази сметка в оборотната ведомост на администрацията и мероприятията към нея е отразена сумата която в края на годината е възстановена на общината в резултат на зануляване на сметките.

Счетоводна сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (в стопанската област)“ е ползвана за прехвърляне на активи по бюджета в системата на първостепенния разпоредител и между проекти в стопанска област „СЕС“. В края на годината е с нулево салдо. Счетоводна сметка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетните групи“- Бюджет и СЕС е ползвана за прехвърляне на придобитите активи от стопанска област „СЕС“ в стопанска област „Бюджет“ след изпълнение на договорите за финансиране. В края на годината сметката на консолидирано ниво е с нулево салдо.

През 2024 г. от общината, има извършен основен ремонт и придобити инфраструктурни обекти чрез възлагане на стойност 8568047,26 лв., които са изписани на разход чрез сметки 6075 и 6076 и са капитализирани в стопанска област „ДСД“. През 2024 г. не изградни инфраструктурни обекти по стопански начин които да са отразени по счетоводна сметка 6504. Извършен е и текущ ремонт на дълготрайни активи и инфраструктурни обекти по стопански начин като стойността е отразена по счетоводна сметка 6506, която е с равни дебитни и кредитни обороти - 82 429.20 лева и има нулево салдо.

През 2024 година не са закупувани активи с историческа и художествена стойност на стойност.

Предоставената субсидия на читалищата е отчетена по счетоводна сметка 6451 „Текущи субсидии на нестопански организации“, като стойността и възлиза на 409 108.00 лв.

През 2024 година с решение на общински съвет е финансиран един спортен клуб регистриран на територията на община Котел, като са предоставени средства в размер на 14 000,00 лв. Същите са отразени по счетоводна сч.сметка 6451.

Дължимия от общината корпоративен данък е осчетоводен по дебита на счетоводна сметка 7190, като е кредитирана сметка 4512 „Разчети за данък върху приходите от стоп. дейност“ и салдото показва данъка за внасяне за 2024 г., който ще се внесе през 2025 г. и е 22 612,95 лв. Ще се изготви и представи декларация в срок до 31.03.2025 година в ТД на НАП Бургас, офис Сливен.

Средствата за социални разходи определени в размер до 3 % от изплатения фонд работна заплата са предоставени на служителите във вид на парични средства, отразявани са във ведомостите за заплати и облагани с данък по общия ред и начислени съответни осигурителни вноски. На администрацията е предоставено работно облекло, осчетоводено като такова по съответните параграфи и счетоводни сметки. В някои училища е предоставено представително облекло на учителите и другия персонал, както и ваучери за храна.

С решение на общински съвет са предоставени части от сгради публична общинска собственост за безвъзмездно ползване на бюджетни организации от подсектор "Централно

управление” и други бюджетни организации- читалища. Направена е оценка на наемите съгласно решенията на общинския съвет и са записани като приписани приходи за 2024 година по счетоводни сметки 7181 “Приписани приходи от наеми” в размер на 57 254.31 лева, срещу дебитиране на сметка 7682 “Приписани трансфери от/за бюджетни организации от подсектор ЦУ” на стойност 57 0254.31 лева. За предоставените за ползване от читалищата сгради, приписани приходи за 2024 година не са записвани в счетоводната отчетност.

Не са извършвани операции с валута през периода.

Амортизации в администрацията, мероприятията към нея и второстепенните разпоредители през 2024 г. са начислявани всеки три месеца, като са съставени амортизационни планове, съгласно счетоводната политика на общината и в съответствие с изискванията на ДДС № 5/2016 година. За всички видове активи е прилаган линеен метод на амортизация. В края на годината е направен преглед на активите и обосновка на прилагания метод на амортизация и не се налага да се извършва промяна на метода на амортизация. В общината има временно изведени от употреба дълготрайни материални активи отчитани по счетоводна сметка 2059 „Други транспортни средства“, като тяхната балансова стойност е в размер на 56 043,52 лева, и такива по сметка 2039“Други сгради“ с балансова стойност 18062,70 лева.

Напълно амортизираните дълготрайни активи, разпределени по групи активи и отчетна стойност са както следва: 1. По сч.сметка 2031“Административни сгради“ – 5734,80 лв. 2. По сч.сметка, 2039“Други сгради“ -23281,17 лв., 3. По сч. Сметка 2041“Комютри и хардуерно оборудване“ -148 404,67 лв., 4. По сч. Сметка 2049 „Други машини съоръжения и оборудване“ - 594137,31 лв., 5. По сч.сметка 2051 „ Леки автомобили“ -170 840,00 лв., 6. По сч.сметка 2059 „Други транспортни средства“ -217597,35 лв. 7. По сч.сметка 2060“Стопански инвентар“ 239 453.27 лв., 8. По сч.сметка 2101“Програмни продукти -11 006,38 лв., 9. По сч. Сметка 2102 „Патенти, лицензи, конц. права, фирмени и търговски марки други“ 3119,93 лева.

Не са закупувани материални активи на лизинг.

Получените помощи и дарения в полза на общината през 2024 г. се отчетени като приход по счетоводни сметки 7411, 7413 и 7414. стопанска област “Бюджети”. В края на годината се извърши анализ и се установиха неусвоените средства и бяха съставени счетоводни записвания по сметки от подгрупа 7400 “Коректив на приходите от помощи и дарения”, 7401 „Коректив на приходите от капиталови помощи и дарения, предоставени от страната“ и сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения”. Операциите са взети за помощи и дарения които са дадени под определени условия и са налични към края на годината, вкл. и от предходни години.

В изпълнение на указанията дадени с ДДС № 4/2010 г. е извършен преглед на всички поети задължения от общината и второстепенните разпоредители, и същите намират отражение по счетоводна сметка 9200 от СБП. Към 31.12.2024 година на консолидирано ниво кредитното салдо на сметката показва размера на поетите ангажименти от общината и второстепенните разпоредители което е в размер на 14 223 396.71 лева, като са в повече спрямо предходната година с 4 939 133,69 лева, в стопанска област “Бюджет”, а в стопанска област “СЕС” са били в началото на годината на стойност 3 256 472.45 лв., а в края 7 823 703.23лв. Сумата на наличните ангажименти към края на годината за придобиване на капиталови разходи в стопанска област „Бюджет“ са в размер на **11 544 972** лева, а в СЕС са в размер на **5 843 865.00 лева**.

Използваните чужди материални активи в системата на първостепенния разпоредител отразени по счетоводна сметка 9110 “Чужди ДМА” и са в размер на 7 218.12 лв., а материалните запаси по сметка 9120 „Чужди материални запаси“ са в размер на 22 637.40 лева.

Община Котел взема участие в три сдружения с нестопанска цел в обществена полза, "СНЦ МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА - КОТЕЛ, СУНГУРЛАРЕ И ВЪРБИЦА", "МЕСТНА

ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА - КОТЕЛ, СЛИВЕН, НОВА ЗАГОРА И ТВЪРДИЦА и "МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА-Котел, Сливен и Върбица". Последните две през 2024 година нямат дейност.

За реализирането на проекти по различни програми са ползвани заемни средства от бюджета на общината, целеви средства от постъпления от приватизация, пасища и мери както други свободни целеви средства. Заемите са ползвани съгласно решение на Общински съвет Котел и в края на годината възлизат на 152 129.09 и са отразени по счетоводна сметка 4624, а в стопанска област „СЕС“ са отразени по счетоводна сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“. Предоставен е и заем на сдружение в обществена ползване за нестопанска дейност „МИГ КОТЕЛ, СУНГУРЛАРЕ И ВЪРБИЦА“, в размер на 190 248,40 лева, отразен по счетоводна сметка 5315 „Предоставени дългосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации.“

ГЛ.СЧЕТОВОДИТЕЛ:
/Т.Тодоров/

К М Е Т :
/КОСТА КАРАНАШЕВ/

